

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i Innovation och företagande

Området och ämnet

Området

Innovationsvetenskap betecknar ett område där kunskap och förståelse för processer och dynamiken kring innovationer utvecklas och därmed stödjer näringslivet och samhället. Fokus ligger på framtagning av nya produkter och tjänster, ny teknik, nya affärsmodeller, etablering på nya marknader, framväxt av nya kunskapsintensiva branscher och genom förnyelse av samhällsliga funktioner.

Innovationsvetenskap är ett forsknings- och undervisningsområde där kunskap från olika ämnestraditioner samverkar kring det gemensamma fenomenet innovationer. Exempel på ämnen som behandlar innovationsvetenskapliga frågeställningar¹ är Företagsekonomi, Industriell organisation, Ingenjörsvetenskaper, Historia, Miljövetenskap, Hälsovetenskap, Ekonomisk geografi, Nationalekonomi, Statsvetenskap, och Sociologi.

Innovationsvetenskap är ett tillämpat forskningsområde där närheten till praktiken och empiriska företeelser och skeenden är av central betydelse för forskning och kunskapsutveckling. Innovationer ses i ett brett perspektiv, innefattandes olika typer eller former av innovation (t.ex. nya produkter, tjänster, processer, marknader, och sätt att organisera) som kan variera i nyhetsgrad (t.ex. från inkrementell till radikal) och leda till olika utfall (t.ex. från stödjande till förstörande) på olika nivåer (t.ex. organisatorisk, bransch, samhälle).

Ämnesbeskrivning

Forskarutbildningsämnet Innovation och företagande innefattar studier av hur interna och externa förhållanden påverkar innovationsprocesser och hur idéer utvecklas och når framgång på marknader och hos användare. Innovation och företagande handlar om framtagning av idéer, ledning av förändrings- och utvecklingsprocesser, samt studier av marknadsmässiga eller andra externa villkor för entreprenörers, organisationers, branschers, regioners eller länders innovationsförmåga. Det inkluderar studier av verksamhetsutveckling,

---

¹ För en översikt, se tex Ávila-Robinson, A., Islam, N. Sengoku, S. (2022) Exploring the knowledge base of innovation research: Towards an emerging innovation model, *Technological Forecasting and Social Change*, 182, <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2022.121804>.

affärsutveckling, teknologisk utveckling, nyföretagande, industriell förnyelse, näringslivsdynamik, tillväxt, och omställningar. Inom forskarutbildningsämnet behandlas såväl internationella perspektiv som jämställdhet och hållbar utveckling. Forskningen avser att leda till kunskap om och förståelse för organisering och strategier för innovation, samspelet mellan olika aktörer i innovativa processer, samt politiska interventioner och de institutionella ramverk som entreprenörer och organisationer verkar inom och som påverkar den innovativa förmågan. Utifrån den kunskap och förståelse som utvecklas i forskningen förmedlas rekommendationer som kan riktas till ledare i företag och offentlig verksamhet, samt till politiska beslutsfattare.

Forskarutbildningsämnet Innovation och företagande har ämnesmässiga kopplingar till företagsekonomi respektive industriell organisation, sprunget ur gemensamma forskningsintressen i samhällliga skeenden och utvecklingsförlopp såsom teknologisk utveckling, entreprenörskap, industriell förnyelse, näringslivsdynamik och tillväxt². Den teoretiska basen, forskningsmetoderna och de vetenskapliga ansatserna inom industriell organisation och företagsekonomi är vid studier av innovation likartade och komplementära, vilket innebär att det är naturligt att integrera dem i ett gemensamt forskarutbildningsämne. Vid Högskolan är företagsekonomi och industriell organisation placerade inom samma akademi med långvarig samverkan inom såväl utbildning som forskning.

Behörighet

Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå framgår av Högskoleförordningen kapitel 7, paragraf 39:

1. Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som har avlagt en examen på avancerad nivå,
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Högskolan får (se Förordning 2010:1064) för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl.

Särskild behörighet

Särskild behörighet till utbildning på forskarnivå framgår av Högskoleförordningen 7 kap 40 §.

De krav på särskild behörighet som ställs ska vara helt nödvändiga för att den studerande skall kunna tillgodogöra sig utbildningen.

Kraven får avse:

1. kunskaper från högskoleutbildning eller motsvarande utbildning.

---

² För en översikt av hur forskning kring innovation och företagande positionerar sig inom innovationsvetenskapliga studier, se tex Fagerberg, J., & Verspagen, B. (2009). Innovation studies—The emerging structure of a new scientific field. *Research policy*, 38(2), 218-233. och Fagerberg, J., Fosaas, M., & Sapprasert, K. (2012). Innovation: Exploring the knowledge base. *Research policy*, 41(7), 1132-1153.

2. särskild yrkeserfarenhet, och
3. nödvändiga språkkunskaper eller andra villkor som betingas av utbildningen.

För behörighet att antas som studerande till utbildning på forskarnivå i Innovation och företagande krävs att studenten avlagt examen på avancerad nivå inom ett område som är relevant för forskarutbildningsämnet. Den individuella prövningen kan resultera i krav på kompletterande utbildning innan studierna kan påbörjas. Kraven på förkunskaper enligt ovan anses uppfyllda även av den som i annan ordning inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper. Goda kunskaper krävs i muntlig och skriftlig kommunikation på engelska. Antagning till forskarutbildningen sker kontinuerligt. Grunden för urval bland behöriga sökande till forskarutbildning är graden av förmåga att tillgodogöra sig forskarutbildningen.

Mål

Licentiatexamen

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen skall doktoranden:

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen skall doktoranden:

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen skall doktoranden:

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Doktorexamen

Kunskap och förståelse

För doktorexamen ska doktoranden:

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och – visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorexamen ska doktoranden:

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorexamen ska doktoranden:

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Översikt över utbildningens upplägg och examenskrav

Översikt över utbildningens upplägg och examenskrav	Obligatorisk kursdel (hp)	Valfri kursdel (hp)	Avhandlingsdel/- uppsatsdel (hp)	Summa högskolepoäng (hp)
Doktorexamen	34,5	37,5	168	240
Licentiatexamen	25	20	75	120

Tabell 1. Översikt över högskolepoäng (hp) för doktorexamen respektive licentiatexamen

Examenskrav

Utbildningen på forskarnivå avslutas med doktorsexamen eller licentiatexamen. Doktoranden har också möjlighet att avlägga licentiatexamen som en etapp i utbildningen.

Licentiatexamen

För licentiatexamen krävs:

- godkända kurser om minst 45 högskolepoäng och
- godkänd vetenskaplig uppsats, dess omfattning motsvarar studier om minst 75 högskolepoäng

Uppsats och kurser ska tillsammans omfatta minst 120 högskolepoäng

Kursdel

Obligatoriska kursmoment:

- 7,5 hp Introduktionskurs för doktorander (innehåller 3hp vetenskapsteori)
- 10 hp Metod (både kvantitativa och kvalitativa moment ska ingå)
- 7,5 hp Introduktion till innovationsvetenskap

Exempel på valfria kurser:

- Internationellt entreprenörskap och marknadsföring
- Klassiker inom innovationsprocesser och affärsutveckling
- Vetenskaplig kommunikation
- Högre seminarium i Innovationsvetenskap

Valfria kurser kan doktoranden fritt välja i samråd med handledare. Dessa kurser kan väljas i angränsande forskningsområden och i fördjupningskurser inom avhandlingsområdet. Forskarkurser som ges utanför Högskolan i Halmstad vid andra universitet och högskolor inom och utom Sverige kan tillgodoräknas i kursdelen efter godkännande av handledare.

Seminarier

Den forskarstuderande skall under studietiden aktivt delta i seminarieverksamhet. Ett s.k. ”Research Proposal”-seminarium (där den forskarstuderande presenterar sin plan för avhandlingsarbetet) och ett slutseminarium (där ett sammanhållet manus presenteras) är obligatoriskt. Forskarstuderande och handledare kan komma överens om ytterligare seminarium. Forskarstuderande ska minst en gång årligen presentera sin forskning för oberoende seniora forskare inom ramen för forskningsmiljöns och akademins vetenskapliga seminarier och doktoranddagar.

Andra valbara aktiviteter: För deltagande och presentation av egen artikel i en för ämnet relevant internationell vetenskaplig konferens beviljas 1 högskolepoäng. Totalt kan högst 5 högskolepoäng (kurspoäng) tilldelas för konferensdeltagande (detsamma gäller för doktorsexamen, se nedan). Konferensdeltagandet måste planeras på förhand tillsammans med huvudhandledaren. Aktivitet planeras och rapporteras i den individuella studieplanen.

Vetenskapligt arbete

För licentiatexamen ska den studerande författa en uppsats motsvarande 75 högskolepoäng om uppsatsen är en monografi, eller om det är en sammanläggningsuppsats bestående av rapporter eller artiklar och en ramskrift. Licentiatarbetet ska visa att den studerande kan redogöra för metodik och resultat på ett logiskt och vetenskapligt sätt. Licentiatuppsatsen och de ingående artiklarna ska uppfylla kraven för publicering i ett vetenskapligt forum.

Kravet på självständighet utesluter inte att uppsatsarbetet/artiklarna kan ingå i ett större forskningsprojekt.

Licentiatuppsatsen ska sedan försvaras muntligt vid ett offentligt seminarium. Arbetet bedöms med något av betygen Godkänd eller Underkänd. Vid betygsättningen ska hänsyn tas till innehållet i arbetet och försvaret detsamma. Betyg sätts av examinator. Syftet med forskarutbildningskurserna är att den forskarstuderande skall skaffa sig de bredd- och fördjupningskunskaper som angivits under avsnittet syfte och mål.

Doktorsexamen

För doktorsexamen krävs:

- godkända kurser om minst 72 högskolepoäng och
- godkänd vetenskaplig avhandling, dess omfattning motsvarar studier om minst 168 högskolepoäng

Avhandling och kurser ska tillsammans omfatta minst 240 högskolepoäng.

Kursdel

Obligatoriska kursmoment:

- 7,5 hp Introduktionskurs för doktorander (innehåller 3hp vetenskapsteori)
- 15 hp Metod (Både kvantitativa och kvalitativa moment ska ingå)
- 4,5 hp Vetenskapsteori
- 7,5 hp Introduktion till innovationsvetenskap

Exempel på valfria kurser:

- Internationellt entreprenörskap och marknadsföring
- Klassiker inom innovationsprocesser och affärsutveckling
- Vetenskaplig kommunikation
- Högre seminarium i Innovationsvetenskap

Valfria kurser kan doktoranden fritt välja i samråd med handledare. Dessa kurser kan väljas i angränsande forskningsområden och i fördjupningskurser inom avhandlingsområdet.

Forskarkurser som ges utanför Högskolan i Halmstad vid andra universitet och högskolor inom och utom Sverige kan tillgodoräknas i kursdelen efter godkännande av handledare.

Seminarier

Den forskarstuderande skall under studietiden aktivt delta i seminarieverksamhet. Ett s.k. "Research Proposal"-seminarium (där den forskarstuderande presenterar sin plan över avhandlingsarbetet) och ett slutseminarium (där ett sammanhållet manus presenteras) är obligatoriskt.

Forskarstuderande och handledare kan komma överens om ytterligare seminarium. Forskarstuderande ska minst en gång årligen presentera sin forskning för oberoende seniora forskare inom ramen för forskarmiljöns och akademins vetenskapliga seminarier och doktoranddagar.

Andra valbara aktiviteter: För deltagande och presentation av egen artikel i en för ämnet relevant internationell vetenskaplig konferens beviljas 1 högskolepoäng. Totalt kan högst 5 högskolepoäng (kurspoäng) tilldelas för konferensdeltagande (detta inkluderar eventuella poäng som tilldelats för licentiatexamen, se ovan). Konferensdeltagandet måste planeras på förhand tillsammans med huvudhandledaren. Aktivitet planeras och rapporteras i den individuella studieplanen.

Vetenskapligt arbete

För doktorexamen ska den studerande författa en avhandling motsvarande 168 högskolepoäng. Avhandlingsarbetet är det viktigaste momentet i forskarutbildningen. Avhandlingen ska baseras på ett självständigt vetenskapligt arbete. Arbetet kan utformas som ett sammanhängande verk (monografiavhandling) eller som en sammanställning av flera rapporter eller artiklar (sammanläggningsavhandling) inom ett visst delområde inom Innovationsvetenskap. Avhandlingen ska i övrigt utformas i överensstämmelse med vad som föreskrivs i högskoleförordningen. Den färdiga avhandlingen ska sedan försvaras muntligt vid en offentlig disputation.

Betyg sätts av en betygsnämnd med i normalfallet tre ledamöter.

Kravet på självständighet utesluter inte att avhandlingsarbetet kan ingå i ett större forskningsprojekt.

Om avhandlingen skrivs på engelska ska avhandlingen ha en sammanfattning på svenska. Om avhandlingen skrivs på svenska, ska avhandlingen ha en sammanfattning på engelska.

Examensbenämning

Efter avslutad utbildning utfärdas (efter ansökan) examensbevis med följande examensbenämning:

Licentiatexamen

Ekonomie, Filosofi *eller* Teknologie
licentiatexamen inom ämnet innovation och
företagande

Degree of Licentiate of Science in Business and
Economics, Degree of Licentiate of Philosophy *or*
Degree of Licentiate of Engineering in the subject
Innovation and entrepreneurship

Doktorexamen

Ekonomie, Filosofi *eller* Teknologie
doktorexamen inom ämnet innovation och
företagande

Degree of Doctor of Philosophy in the subject
Innovation and entrepreneurship

Övergångsbestämmelser

Doktorander som har antagits före den allmänna studieplanen börjat gälla, kan efter samråd med huvudhandledare och studierektor, begära att få gå över till denna studieplan. Den individuella studieplanen ska då uppdateras.